

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze bakalářské práce

Důležitost regionálního letiště v rámci rozvoje regionu

Martin Vasko

1 Souhrn

Bakalářská práce se zabývá přínosem mezinárodního letiště Pardubice pro rozvoj regionu. V praktické části je provedeno kvalitativní výzkumné šetření s vlastníkem letiště a také s jeho provozovatelem. Výsledky šetření jsou analyzovány s následnou interpretací zjištěných výsledků.

Teoretická část práce popisuje charakteristiku mezinárodního letiště Pardubice, jeho historii, vývoj, současný stav a budoucnost. Práce také mapuje zahájení realizace výstavby nového odbavovacího terminálu, jakožto klíčového kroku pro další rozvoj města a celý východočeský region, do něhož by potenciálně mohlo přicházet nejen více turistů a podnikatelských příležitostí, ale také nové investice a pracovní příležitosti.

Klíčová slova:

letiště, letecká doprava, Pardubice, historie letiště, region, regionální rozvoj

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce bude zhodnocení perspektivy vývoje a přínosu mezinárodního letiště Pardubice pro samotný region a také pro občany Statutárního města Pardubice. Dílčím cílem práce bude zjistit, jak vnímají občané rozvoj již stávajícího letiště. Tato analýza bude provedena především na základě empirického výzkumu. Dalším dílčím cílem bude zhodnocení ekonomického přínosu pro region, rozvoje turistiky, cestovního ruchu a zatraktivnění regionu. Práce se také věnuje výstavbě nové odbavovací haly v rámci modernizace letiště.

V začátku této práce je popsáno letiště z pohledu provozního, ekonomického, ale také z pohledu vlivu na životní prostředí. V této části práce jsou vyjmenovány jednotlivé kategorie a druhy letišť a možnosti jejich využití, na které navazuje popis letiště z pohledu provozního a ekonomického. V práci je také popsán vliv provozu letiště a letecké dopravy na životní prostředí v souvislosti s hlukem a znečišťováním ovzduší emisemi. V následující části je představeno a popsáno letiště z pohledu regionálního. Vliv letecké dopravy na regionální ekonomiku a význam letiště pro regionální rozvoj. V další části práce následuje charakteristika prostředí Pardubického kraje z pohledu územního a administrativního členění a sociálně – ekonomického členění. Stejným způsobem je zde následně představeno a charakterizováno město Pardubice. V další části práce je představeno a popsáno mezinárodní Letiště Pardubice. Popis začíná historií, na kterou navazuje současnost a strategie rozvoje letiště. Popsáno je také napojení letiště na dopravní infrastrukturu. Popis mezinárodního letiště Pardubice uzavírá představení provozovatele letiště společnost EBA, a.s. od historie vzniku společnosti, až po strategii rozvoje do roku 2018. V rámci tohoto rozvoje je popsána zahájená výstavba nového terminálu letiště.

V rámci terénního šetření bylo provedeno šetření kvantitativní a kvalitativní. Kvantitativní šetření bylo provedeno na základě sběru dotazníků. Dotazníkové šetření bylo sestaveno a vycházelo z publikace M. Dismana – Jak se vyrábí sociologická znalost. V rámci kvalitativního šetření jsem oslovil 130 respondentů s žádostí o vyplnění dotazníku. Odpovědi respondentů byly analyzovány a zároveň byly stanoveny hypotézy, které byly na základě odpovědí respondentů vyhodnoceny. V následujícím kvalitativním šetření byl osloven provozovatel civilní části mezinárodního letiště Pardubice společnost EBA, a.s. Dále pak bylo provedeno kvalitativní šetření s vlastníky, kterými jsou město

Pardubice s podílem akcií 66 % a Pardubický kraj s podílem 34 %. V závěru práce byly výsledky šetření analyzovány a vyhodnoceny.

3 Zhodnocení výsledků a doporučení

Cílem předkládané bakalářské práce bylo přiblížit význam mezinárodního letiště Pardubice pro regionální rozvoj. V práci byla přiblížena letecká doprava z regionálně ekonomického pohledu a popsán vliv letecké dopravy a regionálních letišť na regionální rozvoj. V rámci výzkumu, který se opíral jak o teoretický podklad, jež vycházel především ze zpracovaných studií zaměřených na jiná regionální letiště, probíhal také empirický výzkum v podobě kvalitativního a kvantitativního výzkumu.

V rámci kvalitativního šetření byl proveden rozhovor s ředitelkou společnosti EBA,a.s. a také polostrukturovaný rozhovor s mluvčím pardubického magistrátu. Z obou rozhovorů vyplynulo, že respondenti očekávají od výstavby nového terminálu zvýšení atraktivity Pardubického kraje nejen pro turisty a pasažéry, ale také pro investory. Očekávají se také investice v oblasti infrastruktury a napojení mezinárodního letiště na dopravní tepny Pardubického kraje.

Součástí práce bylo také provedení kvantitativního sociologického šetření mezi obyvateli města Pardubice formou dotazníku. Výsledky respondentů byly zpracovány a vyhodnoceny na základě teoretických východisek.

Občané v rámci dotazníkového šetření potvrdili domnělé hypotézy, jež byly definovány před samotným kvantitativním šetřením. V první hypotéze bylo potvrzeno, že negativní vnímání hluku z letiště souvisí se vzdáleností trvalého bydliště respondentů od letiště. Letiště Pardubice se nachází velmi blízko okrajových částí Pardubic a tím také od domů obyvatel na územích přilehlých k letišti. Tato zjištěná hypotéza, resp. její výsledek může do budoucna výrazně ovlivnit rozvoj samostatného letiště, jelikož díky hlukovým limitům a předpokládanému rozvoji letiště lze predikovat zájem místní samosprávy a obyvatel zasahovat do rozvoje letiště. V druhé hypotéze respondenti potvrdili závislost mezi výstavbou nového terminálu letiště a rozvojem regionu. Stejná hypotéza byla ostatně potvrzena v rámci kvalitativního šetření, kdy se vyjádřili jak zástupci provozovatele letiště (EBA, a.s.), tak i zástupci majitele civilní části letiště (Magistrát města Pardubice).

Cíl práce, kterým bylo především charakterizovat a analyzovat význam letecké dopravy v regionálním rozvoji, byl splněn. Podle provedeného výzkumu, bude mít Mezinárodní letiště Pardubice po dostavbě nového terminálu v roce 2017 ty nejlepší předpoklady pro plnohodnotný rozvoj regionu s pozitivním dopadem na život v regionu.

Rozvoj mezinárodního letiště Pardubice by se také mohl stát klíčovým prvkem ekonomického rozvoje regionu.

4 Seznam použitých zdrojů

1. Literatura

Bednář, J. a Hlobil, T. 1991. *Od historie k současnosti pardubického letectví*. místo neznámé : VAP, 1991.

Blažek, J. a D. Uhlíř. 2002. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. Praha : Karolinum, 2002. 8024603845.

Disman, M. 2000. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 8024601397.

Karlsson, J. 2008. *Airport economic impact methods and models*. Washington, D.C. : Transportation Research Board, 2008.

Kerner, L. a. (2003). *Provozní aspekty letišť*. Praha: ČVUT.

Kolmann, P. 2013. *Letectví + kosmonautika: Aviation + Cosmonautics: nezávislý populárně odborný čtrnáctideník*. místo neznámé : Správa letiště Pardubice, 2013. 0024-1156.

Pruša, J. 2007. *Svět letecké dopravy*. Praha : Galileo CEE Service ČR, 2007. 9788023992069.

Smrž, V. 2010. *Letecká doprava*. Brno : Akademické nakladatelství CERM, 2010. 9788072047413.

Viturka, M. 2007. *Regionální ekonomie a politika II*. Brno : Masarykova univerzita, 2007. 9788021044784.

Žihla, Z. (2010). *Provozování podniků letecké dopravy a letišť*. Brno: Cerm.

2. Odborná databáze

Hunderek-Glapska, S. a. (2016). Airport and low-cost carrier business relationship management as a key factor for airport continuity: The evidence from Poland. *Scopus* .

Mantecchini, L. (2016). Airport noise charges and local communities: Application to regional airports. *Scopus* .

Płanda, B. S. (2017). Methods of air traffic management in the airport area including the environmental factor. *Scopus* .

Postorino, M. a. (2016). A systematic approach to assess the effectiveness of airport noise mitigation strategies. *Scopus* .

2. Internetové zdroje

Integrovaný plán rozvoje města [online]. 2016. Pardubice: Magistrát města Pardubic [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/o-pardubicich/integrovaný-plan-rozvoje-mesta/pritazlive-mesto/dokumenty/>

Létání v Pardubicích do začátku 2. světové války [online]. 2013. Pardubice: Web o historii pardubického letiště [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.pavpec.info/dow.html>

Letecký výcvik [online]. 2004. Praha: LOM PRAHA [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.lompraha.cz/letecky-vycvik>

Sbírka listin EAST BOHEMIAN AIRPORT a.s. [online]. 2016. Praha: Ministerstvo spravedlnosti [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=425938>

Strategický plán 2014-2025 [online]. 2013. Pardubice: Magistrát města Pardubic [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/o-pardubicich/strategicky-plan/2014-2025>

Zákon o civilním letectví a o změně a doplnění zákona o živnostenském podnikání [online]. 1997. Praha: Ministerstvo vnitra, **1997**(49) [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=45184&nr=49~2F1997&rpp=15#local-content>